

Ferran Ferrer. CODIRECTOR DE L'INFORME BOFILL I DIRECTOR DEL GRUP D'ANÀLISI DE POLÍTIQUES EDUCATIVES I DE FORMACIÓ DE LA UAB

«És un error identificar l'autonomia de les escoles amb la privatització»

Catedràtic d'educació comparada de la Universitat Autònoma (UAB), Ferrer aposta per la professionalització dels equips directius i per millorar la formació inicial del professorat. Aquesta setmana ha impartit una xerrada convidat pel Centre d'Estudis Jordi Pujol

MARCEL BARRERA
Barcelona

● L'educació està tan malament com diuen els estudis Pisa i Bofill?

—«No està en la situació en què hauria d'estar, i els últims anys ha empitjorat. Necessitem millorar i retocar la formació inicial del professorat, el funcionament intern dels centres i el tractament de la diversitat.»

—Quines són les receptes?

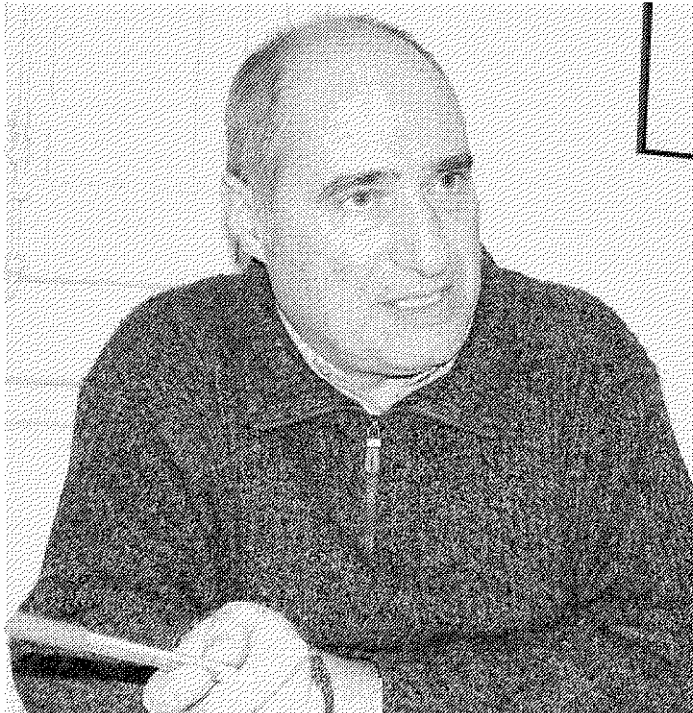
—«No hi ha receptes, però un element fonamental és el consens polític, ja que sense això l'educació serà moneda de canvi en totes les eleccions.»

—Sectors progressistes asseguren que l'autonomia de centres que implanta la nova llei d'educació (LEC) respon a un model liberal que treu responsabilitat a l'administració i l'endossa a cada centre. Hi està d'acord?

—«En el context europeu les esquerres acostumen a ser partidàries de l'autonomia de centres. Una altra cosa és com es fa. Hi ha un tipus d'autonomia de centres que porta a processos de privatització molt forts, és claríssim.»

—A Anglaterra, per exemple?

—«En seria un cas. Però no necessàriament ha de significar privatització. Tenim l'exemple dels sistemes nòrdics, on hi ha un alt percentatge de centres públics i, en canvi, tenen autonomia de centres. És un error de la literatura pedagògica identificar l'autonomia de centres amb la privatització i el model neoliberal. L'autonomia té un element molt important, que és el de responsabilitzar els professionals de l'educació de la seva tasca. Aquest és un element que falta en el nostre sistema educatiu. No pot ser que els professionals no hagin de donar comptes de la feina que estan fent. Crec que és una mesura que no és liberal, sinó tot al contrari: és progressista perquè permet més participació de la ciutadania i mi-

Ferrer és expert a comparar els sistemes educatius de diversos països. / PAU LANAO

llor definició sobre quin perfil de centre volen els pares. Això no vol dir que el Departament d'Educació es desentengui del que passa. Quan un centre en ús de la seva autonomia no funciona bé hi ha d'intervenir, o quan necessita recursos per portar a terme un projecte li n'ha de donar. No podem escudarnos dient que la culpa és del Departament d'Educació per eludir les nostres responsabilitats. Trobo que és un plantejament retrògrad.»

—I la professionalització dels equips directius?

—«Necessitem professors més professionals que no siguin amateurs i directors més professionalitzats. No es pot separar l'autonomia de la professionalització. Una escola que és molt dependent del departament necessita burocràcies que facin el que els diuen els que estan per sobre. L'experiència internacional ens diu que nosaltres som dels pocs països

europeus on la direcció no està professionalitzada. Hi ha diferents models, i crec que això és el que s'ha de discutir.»

—Educació reconeixia en les seves conclusions de l'informe Pisa que Catalunya té els resultats que es mereix en relació amb la inversió..

—«El curs 2004/2005, les dades del qual són les últimes que coneixem, tenim unes taxes molt baixes d'inversió; no mitjanes, sinó baixes. I estàvem a la cua dels països europeus i de les comunitats autònomes. És evident que cal millorar la inversió. Quan arribem a la mitjana de la Unió Europea —encara ens falta un bon tros—, potser sí que haurem de començar a discutir en què s'inverteix i si s'inverteix com cal. Els estudis internacionals ens diuen que quan s'inverteix poc s'acostuma a tenir mals resultats.»

—El centre amb pitjors resultats de l'informe Pisa era un centre púb-

lic ha fet res important. Hi ha qui pot defensar que Educació forci un major repartiment dels alumnes per evitar aquests processos de guetització. Alguna mesura s'ha d'adoptar per distribuir una mica aquest

plicació dels professors en els seus alumnes és brutal als països asiàtics. El professor es considera molt responsable dels resultats dels alumnes. El nivell d'implicació de les famílies també és fort, ja que

FRACÀS ESCOLAR

Els centres amb alumnes amb dificultats haurien de tenir més recursos que la resta i els millors professors

FINANÇAMENT EDUCATIU

Catalunya està a la cua dels països europeus i les comunitats autònomes en inversió. És evident que s'ha de millorar

tipus d'alumnat. Als centres que tenen aquestes dificultats haurien de poder anar-hi els professors més ben preparats i tenir molts més recursos que la resta. No s'han fet accions prioritàries sobre aquest tipus d'alumnes i crec que Educació hi hauria d'haver intervingut.»

—Fem bé d'emmirallar-nos tant en Finlàndia?

—«Un dels principis de l'educació comparada és que les mesures no es poden trasplantar. No és bo copiar res, però sí que és bo aprendre dels sistemes que funcionen millor. Es parla de Finlàndia perquè ha repetit uns bons resultats.»

—Però els millors resultats en comprensió lectora, per exemple, són a Corea del Sud.

—«Sí, però el context social i cultural de Catalunya és molt distant. De tota manera, també tenim coses per aprendre de Corea. En algunes de les xerrades ho he explicat.»

—Per exemple?

—«La dedicació i la im-

saben que la posició social del seu fill serà mediatitzada per la formació que rebí. Aquí hi ha pares que es des preocupen de l'educació dels fills perquè creuen que ja ho farà l'escola o que el fill es guanyarà bé la vida sense un nivell de formació adequat.»

—Catalunya està en la mitjana de l'Estat i igual que Portugal i Itàlia. No s'ha exagerat l'informe Pisa?

—«Si ens conformem amb estar en la mitjana d'Espanya o d'Itàlia, els resultats ja estan bé. Però potser ens hem de comparar amb els nostres referents des del punt de vista de desenvolupament econòmic, és a dir, amb el nord d'Itàlia. I què passa si ens hi comparem? Que estem a 20 o 30 punts de distància! Actualment les locomotores en l'àmbit educatiu a l'Estat són la Rioja, Navarra i Aragó. Aquestes dades també reflecteixen l'estat del desenvolupament econòmic de Catalunya, que està més a prop de la mitjana de l'Estat que no pas al capdavant.»